Η αδιάλειπτη Προσευχή (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 2 Μαρτίου, 2016

Όπως το να αναπνέεις ποτέ δεν είναι άκαιρο, έτσι ούτε και το να ζητάς, αλλά το να μη ζητάς είναι άκαιρο. Διότι **όπως έχουμε ανάγκη από αυτήν, την αναπνοή, έτσι και από τη βοήθειά Του**· και εάν θέλουμε, εύκολα μπορούμε να Τον προσελκύσουμε.
Αυτά που πολλές φορές δεν μπορούμε να κατορθώσουμε με τη δική μας προσπάθεια, αυτά εύκολα θα μπορέσουμε να τα επιτύχουμε με τις προσευχές, τις προσευχές εννοώ τις συνεχείς. Διότι **πρέπει πάντοτε και ακατάπαυστα να προσεύχεται και αυτός που βρίσκεται σε θλίψη και αυτός που βρίσκεται σε άνεση**, και μέσα στις συμφορές και μέσα στα αγαθά· αυτός που έχει άνεση και πολλά αγαθά, για να μένουν αμετακίνητα και αμετάβλητα και να μην τα στερηθεί ποτέ, και αυτός που έχει θλίψεις και πολλές συμφορές, για να δει κάποια αγαθή μεταβολή, να επέλθει γαλήνη και να παρηγορηθεί.

Έλεγε η Άννα (η μητέρα του Σαμουήλ) συνεχώς τα ίδια και δεν σταματούσε να προσεύχεται δαπανώντας πολύ χρόνο με τα ίδια λόγια. Έτσι λοιπόν και **στο Ευαγγέλιο διέταξε ο Χριστός να προσευχόμαστε**. Διότι λέγοντας στους Μαθητές: «***Όταν προσεύχεστε, μη φλυαρείτε όπως οι ειδωλολάτρες, που νομίζουν ότι με την πολυλογία τους θα εισακουσθούν***» (Ματθ. 6, 7), **μας δίδαξε και τον τρόπο της προσευχής**, δείχνοντας ότι το να εισακουσθεί η προσευχή εξαρτάται όχι από το πλήθος των λόγων, αλλά από την **εγρήγορση του νου**.

Εάν αγρυπνούμε, η Χάρη μας κάνει ναούς του Αγίου Πνεύματος, ώστε όλα να μας έρχονται πολύ εύκολα... οπουδήποτε κι αν είσαι, το θυσιαστήριο το έχεις μαζί σου... αφού συ ο ίδιος είσαι και ιερέας και θυσιαστήριο και θύμα που θυσιάζεται. Γιατί όπου και να είσαι μπορείς να στήσεις τον βωμό δείχνοντας μόνο άγρυπνη διάθεση, και καθόλου δεν σε εμποδίζει ο τόπος ούτε ο καιρός, αλλά κι αν δεν γονατίσεις, κι

αν δεν κτυπήσεις το στήθος και δεν σηκώσεις τα χέρια στον ουρανό, αλλά δείξεις **μόνο θερμή διάνοια, η προσευχή σου είναι πλήρης**.

Είναι δυνατόν και γυναίκα που υφαίνει και γνέθει με τη ρόκα της να στραφεί βλέποντας τον ουρανό με τη διάνοια και να επικαλεσθεί με θερμότητα το Θεό· είναι δυνατόν και άνθρωπος που ευρίσκεται στην αγορά και περπατά μόνος του να κάνει μακρές προσευχές· και άλλος που κάθεται στο εργαστήριο και ράβει δέρματα να ανεβάσει τη ψυχή του στον Δεσπότη· είναι δυνατόν και ο υπηρέτης, και ο δούλος κι εκείνος που πηγαινοέρχεται κι εκείνος που εργάζεται στο μαγειρείο, όταν δεν μπορεί να έλθει στην εκκλησία, να κάνη προσευχή μακρά και έντονη· δεν περιφρονεί τόπο ο Θεός· ένα μόνο ζητά, **διάνοια θερμή και ψυχή που σωφρονεί**.

Και πώς είναι δυνατόν, λέει, άνθρωπος κοσμικός, προσηλωμένος στο δικαστήριο, να προσεύχεται τρεις ώρες την ημέρα και να τρέχει στην Εκκλησία; Είναι δυνατόν και πάρα πολύ εύκολα· διότι και αν δεν μπορεί να τρέξει στην Εκκλησία, είναι δυνατόν εκεί που είναι όρθιος μπροστά στις πόρτες και προσηλωμένος στο δικαστήριο να προσευχηθεί. Γιατί δεν χρειάζεται τόσο η φωνή όσο ο νους, ούτε άπλωμα χεριών όσο **συγκεντρωμένη ψυχή**, ούτε στάση, αλλά **φρόνημα**· επειδή κι αυτή η Άννα, δεν εισακούστηκε από τη μεγάλη και λαμπρή φωνή της, αλλ' επειδή φώναζε δυνατά μέσα στη καρδιά της: «*Και αυτή φώναζε μέσα στη καρδιά της, και κινούσε τα χείλη της, αλλά η φωνή της δεν ακουόταν…*» (Α' Βασιλ. 1, 13) και συνεχίζει: «*…ο Θεός του Ισραήλ ας ικανοποιήσει όλα τα αιτήματα, που ζήτησες απ' αυτόν… και την θυμήθηκε ο Κύριος*» (στίχ. 17, 19). Αυτό το έκαναν πολλές φορές κι άλλοι πολλοί· και ενώ ο άρχοντας από μέσα φώναζε, απειλούσε, χτυπιόταν, έκανε σαν τρελός, αυτοί με το στόμα κλειστό στέκονταν μπροστά στην πόρτα και λέγοντας στο Θεό λίγα λόγια με το νου, όταν έμπαιναν τον άλλαζαν, τον καταπράυναν και από άγριο τον έκαναν ήμερο και **σε τίποτε δεν εμποδίστηκαν, ούτε από τον τόπο, ούτε από τον χρόνο**, ούτε από τη σιωπή γι' αυτή τη προσευχή. Αυτό λοιπόν κάνε και συ: στέναξε πικρά, **θυμήσου τα αμαρτήματά σου**, κοίταξε ψηλά στον ουρανό, πες με το νου σου «*ελέησόν με, ο Θεός…*» και **η προσευχή σου είναι πλήρης**. Διότι αυτός που είπε «*ελέησόν με, ο Θεός…*», έκανε εξομολόγηση· αυτός που είπε: «ελέησόν με…» έλαβε συγχώρηση των παραπτωμάτων, πέτυχε τη Βασιλεία των Ουρανών.

Έτσι προσευχόταν και ο Μωυσής, γι' αυτό και χωρίς να προφέρει τίποτε, του λέγει ο Θεός: «*γιατί μου φωνάζεις;…*» (Έξοδ. 14, 15). Διότι οι άνθρωποι ακούνε μόνο αυτή την (εξωτερική) φωνή, ενώ ο Θεός πριν από αυτή ακούει όσους κραυγάζουν από μέσα τους. Άρα γίνεται να ακουγόμαστε και χωρίς να φωνάζουμε, και να προσευχόμαστε με το νου μας με πολλή προσοχή περπατώντας στην αγορά, κι όταν συζητούμε με φίλους και οτιδήποτε κάνουμε να επικαλούμαστε το Θεό με πολύ δυνατή φωνή, την εσωτερική, και να μην την φανερώνουμε σε κανέναν από τους παρόντες, όπως έκανε τότε η Άννα «*..και εμνήσθη αυτής Κύριος και συνέλαβε*» (Α' Βασιλ. 1, 13, 19). Τόσο δυνατή ήταν η εσωτερική κραυγή της.

(Η Άννα) «*όταν αύξησε την προσευχή... και ο Ηλί παρατήρησε το στόμα της..*». Είχε σφραγισθεί λοιπόν η φωνή της, δεν σφραγίσθηκε όμως η δύναμη της προσευχής της, αλλά η καρδιά από μέσα φώναζε περισσότερο. Διότι αυτό κυρίως είναι προσευχή, όταν οι φωνές προέρχονται από μέσα· αυτό είναι μάλιστα**το γνώρισμα της ψυχής που πονά, να εκφράζει την προσευχή όχι με τον τόνο της φωνής, αλλά με την προθυμία της καρδιάς**.

Όταν νομίσαμε ότι τα σπίτια έγιναν ξαφνικά οι τάφοι μας (από τον φοβερό σεισμό), όταν όλος μαζί ο λαός έκραζε το «Κύριε, ελέησον», τότε και ο Κύριος λύγισε από την ευσπλαχνία του· κινώντας δηλαδή τη γη με μόνο το βλέμμα του, με το χέρι υποβάσταξε την κτίση που έτρεμε.

Είναι εντελώς αδύνατον άνθρωπος που προσεύχεται με την προθυμία που αρμόζει και παρακαλεί το Θεό συνεχώς, να αμαρτήσει ποτέ . Και πώς; εγώ θα σου πω: Αυτός που θέρμανε το νου του και ανάστησε τη ψυχή του και μετέφερε τον εαυτό του κι έτσι επικαλέσθηκε τον Δεσπότη του και θυμήθηκε τις αμαρτίες του και συζήτησε μαζί Του για την συγχώρησή τους παρακαλώντας τον να φανεί ευσπλαχνικός και ήμερος, από την ενασχόληση με αυτά τα λόγια αποβάλλει κάθε βιοτική φροντίδα και αναπτερώνεται και γίνεται ανώτερος από τα ανθρώπινα πάθη· κι **εάν ακόμη μετά την προσευχή δει εχθρό, δεν θα τον δει πλέον σαν εχθρό** · κι εάν δει όμορφη γυναίκα, δεν θα επηρεασθεί βλέποντάς την, επειδή**η φωτιά της προσευχής παραμένει μέσα του και διώχνει μακριά κάθε απρεπή λογισμό** . Αλλά επειδή είμαστε άνθρωποι και είναι φυσικό να πέσουμε σε **ραθυμία**, όταν περάσουν μία και δύο ώρες και τρεις μετά την προσευχή, και δεις τη θερμότητα που είχε προηγηθεί σιγά-σιγά ν’ αρχίσει να υποχωρεί, τρέξε πάλι γρήγορα στην προσευχή και θέρμανε την καρδιά σου που ψυχράνθηκε. Κι εάν το κάνεις αυτό όλη την ημέρα θερμαίνοντας τα μεσοδιαστήματα με τις πυκνές προσευχές, δεν θα δώσεις στο διάβολο αφορμή και είσοδο εναντίον των λογισμών σου.

(«Ο κόσμος της Προσευχής», εκδ. Κάλαμος, σ. 121-126)

(Πηγή ηλ. κειμένου: pemptousia.gr)